

ELEYONYMS IN THE BULGARIAN PHRASEOLOGICAL PARADIGM

Teodora G. Ilieva

Trakia University, Stara Zagora, Bulgaria, ilievat_@abv.bg

Abstract: The term eleyonym is an author's suggestion and names a hyperonymic nest, which is structured by the hyponyms nouns oil, olive oil, vegetable margarine, olives, sunflower and others. But the most common, which have become key words in a number of archaic and current phraseological expressions in the Bulgarian language, are butter and lard. They develop different aspects of the native language picture of the world. The stable phrases, whose semantic center they make up, are a marker for the word-forming and semantic potential of the Bulgarian language, but also for its ethno-psychological and linguo-cultural spectrum. The publication deals mainly with stable word combinations, conceptualizing the concepts of butter and lard. Non-essential phraseological expressions, such as collocations, phraseological comparisons and word combinations, are not presented in detail. The taxonomic material is excerpted from Bulgarian phraseological dictionaries, contemporary media texts and art corpora. It is differentiated into 2 macrosemantic groups. The first includes 12 microthemes and the second 3 microthemes. The word-forming mechanisms for constructing phraseological units with supporting words butter and lard are analyzed. Phrases with only these two key elements are studied, without specification, for example, the distribution of tokens nominating the types of oil (rose oil, essential oil, cow, cocoa, coconut, palm, peanut, machine, etc. oils) is not analyzed. A comparison is made between the phrase-forming index, the semantic-stylistic intentions and the phrase-cultural specifics of the two eleyonyms.

The article also comments on the syntactic models - bielemental and polyelemental, which explicate the real and several selected non-essential phrases. The two-component models include: S + S; V + pr + S. The multicomponent models are: V + part + V + S + pr + S; V + pr + A + Pron + S; S + pr + S + V; S + c + S + Pron + V + pr + S and others.

Monoelement stable word combinations are not registered. Several of the phrases have an open structure. Almost all isolated phrases have colloquial use, dialects and books are very limited.

Keywords: eleyonyms, linguistic and cultural code, set expressions, phraseological structure, semantic motivation

ЕЛЕЙОНИМИТЕ В БЪЛГАРСКАТА ФРАЗЕОЛОГИЧНА ПАРАДИГМА

Теодора Г. Илиева

Тракийски университет, Стара Загора, България, ilievat_@abv.bg

Резюме: Терминът елейоним е авторско предложение и назовава хиперонимно гнездо, което е структурирано от хипоними съществителни имена елей, зехтин, олио, маргарин, маслини, слънчоглед и др. Но най-разпространените, станали опорни думи в редица архаични и актуални фразеологични изрази, са *масло* и *мас*. Те разгръщат различни аспекти от българската езикова картина на света. Устойчивите фрази, чийто семантичен център съставят, са маркер за словообразователния и семантичния потенциал на българския език, но и за етнопсихологическия и лингвокултурологичния му спектър. В публикацията се разглеждат най-вече устойчиви словосъчетания, концептуализиращи понятията *масло* и *мас*. Несъщинските фразеологични изрази като колокации, фразеологични сравнения и словосъчетания не са представени обстойно. Таксономичният материал е ексцерпиран от български фразеологични речници, медиатекстове и художествени корпуси. Той се диференцира в 2 макросемантични групи. Първата включва 12 микротеме, а втората – 3 микротеме. Анализират се словообразователните механизми за конструиране на фразеологични единици с опорни думи *масло* и *мас*. Изследват се фраземи само с тези два ключови елейонима, без конкретизация, например не се анализира дистрибуцията на лексеми, номиниращи видовете масло (розово, етерично, краве, какаово, кокосово, палмово, фъстъчено, машинно и др.). Прави се съпоставка между фразеомообразуващия индекс, семантико-стилистичните интенции и фразеокulturологичните специфики на двата елейонима.

В статията са коментират и синтактичните модели – биелементни и полиелементни, които експлицират същинските и няколко подбрани несъщински фраземи. Двуконпонентните модели включват: S + S; V + pr + S. Поликомпонентните модели са: V + part + V + S + pr + S; V + pr + A + Pron + S; S + pr + S + V; S + c + S + Pron + V + pr + S и др. Моноелементни устойчиви словосъчетания не са регистрирани, освен фразеосравненията. Няколко от фраземиите имат отворена структура. Почти всички изолирани фразеологични изрази имат разговорна употреба, силно ограничени са диалектните и книжните.

Ключови думи: елейоними, езиков и културен код, устойчиви изрази, фразеологична структура, семантична мотивация

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Фразеологичното значение е сложно семантично и концептуално цяло, в което намират отражение различни исторически начини за опознаване на света и което съхранява определени типове културна информация (Яскот, 2019, 93). Езиковите маркери, които са опорни смислови конструкти във фразеологичните единици, биха могли да се степенуват в няколко ранга – интернационални концепти: психонимите – воля, чувство, свобода; менталните понятия – памет, ум, мисъл, разсъдък, обучение; хроно- и темпонимите – време, място, сезони и мн. др. Те са най-архаични, фразеоцентрични, често са конвенционални етно- и психолингвистични декодери и имат универсален прочит. Второранговите са също ядрени, духовно и цивилизационно етикетирани метафизични величини – душа, дух, вяра, смърт; аксиологизми – чест, морал, право; социално-политически понятия – общество, (не)равенство, пари. Не по-малко съществени, но съставени от национално специфични лингво-културни кодове, са етнолимитативните концепти, един от които (елейонимите) е обект на настоящото изследване.

Научният интерес към този тип фразеологизми е продиктуван от липсата на изследвания по темата, от вербализиране на вековните символни напластявания в българското езиково съзнание, от необходимостта за експликация на родните лингвистични атитуди, които намират словесно възплъщение в устойчиви изрази, мултиплициращи се през вековете.

Таксономичният материал, който е основа за семантико-синтактичния анализ, принадлежи към широкообхватно фразеополе. Включени са и трите ранга фразеологични изрази – съчетания, единства и срastвания (= ФИ), като преобладават същинските фраземи (= ФЕ) (обемът и границите на фразеологичната парадигма са подробно представени и обобщени от Баева, 2019, 1901–1906).

Критерии при ексерпцията на фразеологизмите са техните диференциални признаци: лингвокултурни изрази; имат нова семантика, която не е равна на значението на израждащите ги лексикални единици, затова се именуват устойчиви; осъществяват вторичната номинация в езика и се наричат знаци от втори ранг; експресивни са и имат различна степен на емоционална оценъчност; имат своя уникална образност; израждат се върху определена метафора, която не винаги може да бъде точно разчетена; присъщи са найвече на разговорната реч (Ничева, Кунин, Виноградов, цитат по Калдиева-Захариева, 2013, с. 20, 32, 63, 65); според различни класификации могат да бъдат художествени, мъртви или конвенционални (Емилианова, 2020, 73) и др.

2. СЕМАНТИЧЕН ОБЕМ НА ЕЛЕЙОНИМИТЕ

Елейоним (от гр. *ἔλαιον* ‘дървено масло’) е условно и събирателно авторско название. Хипонимният ред на елейонимите синтезира номинации на субстанции с мастна структура – елей, зехтин, мазнина, мас, (краве, какаово, кокосово, палмово) масло, лой, маслини, слънчоглед, мастна киселина, олио, маргарин и др. Детайлен анализ констатира, че повечето от тези лексеми са с ниска фразеорелавантност, с изключение на битово-прагматичните еднокоренни *масло* и *мас* – предмет на публикацията. Поради това целите на анализа са насочени към ексерпция на устойчиви изрази с двете опорни думи *масло* и *мас* в българските фразеологични корпуси и съвременни медиатекстове: Български етимологичен речник, том 3 (БАН, 1986), Речник на българския език, том 9 (БАН, 1997), Фразеологичен речник на българския език (Ничева, Спасова-Михайлова, Чолакова, 1974–1975), Нов фразеологичен речник на българския език (Анкова-Ничева, 1993), Фразеологичен речник на българския език (Банова, Димова, 2014), Фразеологичен синонимен речник (Нанова, 2005). Други цели са: щрихиране на българската езикова картина на света, посредством езиковите превъплъщения на двата битово-културни, народностни и колективно осмислени образа; начините за асоциативното им осмисляне и синтактичните структури, които съставят.

Подобно на хляба, солта и виното, *маслото* и *маса* означават ядливи субстанции, насъщни за българската древност и настояще. Те лексикализират, вербализират и концептуализират всекидневното, тривиалното, което обаче е есенциално, феноменално за нашите културно-езикови вкусове.

В старобългарски, новобългарски и другите славянски езици са познати еднокоренните лексеми *масло*, *масть* ‘*миро*¹, *тлъстина*², *маслина/маслиница/маслица/масличина*, *мастиѳ*, които влизат в структурата на словосъчетанията: *масло дрѣвѣно*, *масть благовонѣна*, *масть чрѣвлѣна*, *въ маслици масло*, *въ гроздѣ вино* и др. (Mikl., 1977, 363). Макар и рядко, се използва олъ ‘*олио*’, олъи (Mikl., 1977, 502) и ѱлей.

Н. Геров отбелязва елейонимите: *елей*, *масло*, *мазь* (в съвр. бълг. семемата ‘*тлъстина*’ не е съхранена, но второто значение ‘*помада*, *мазило*’ е запазено като архаизъм), *жирь* (остаряло), *тлъстина*, *лой*, *ворвань* (не се използва в книж. бълг. език), *сало*, *олио* *липсва* (Героу, 1977, 43).

В РБЕ не е фиксирана употребата на масло като универбат на маслени бои: платна акрил и масло, всички са съвсем нови – рисувани са в последните години (visit.varna.bg).

3. АНАЛИЗ НА ФРАЗЕОЛОГИЧНИТЕ ИЗРАЗИ С ОПОРНА ДУМА ‘МАСЛО’

Като снопчета когниция, разплитащи нишки от родната културна онтогенеза, ФИ с ключова лексема ‘масло’ в състава си, са групирани в 12 семантични микротеме, без тази диференциация да претендира за изчерпателност. Етимологично, семантично и структурно сходни са славянските ФЕ: иди как по маслу; как сыр в масле кататься (БТСРЯ, 2000, 523); сложни као мед и масло (РСКНЯК, 1984, 163). Наблюденията ни показват много повече сходства между българските и руските ФЕ с компонент ‘масло’, отколкото между българските и сръбските например.

Планът на съдържание на ФИ с опорен компонент ‘масло’ синтезира палитра от полюсни семи: от възпрепятстване и невъзможност за извършване на нещо до бързото му осъществяване; от нищета до изобилие и благосъстояние; от безполезно действие до целенасочено и продуктивно действие; от щедрост към някого до убийството му. Ключови за вербализацията им са глаголните елементи във фразеологизмите.

Флуидите, с които се комбинира маслото, са вода, мед и мас. Първата контаминация е представена в микроцентър 1 чрез парадокса извличане на масло от вода, което логично предполага дистрибуция на фраземите в спектъра на нереалното, безпредметното, имагинерното.

Едновременно с това лексемата ‘масло’ се включва в устойчиви формации с противоположно на предходното послание. Съчетанията от масло и мед в микроцентър 2 поражда алюзия за бърза и безпроблемна реализация, изобилие, но и за емоционален и материален комфорт (микроцентрове 4 и 5).

Фразеологизмът от микротема 3 ‘Вървя (като) по масло’ е контрахиран синоним на горепосочените и също се използва в два варианта – с и без класическия компаратор **като**.

Маслото като обобщена номинация на мазнина, изплуваща над водата, е образ на победата, възтържествуването над някого или нещо (микроцентър 6). Семантичната мотивация тук е прозрачна, резултат от метафоризация, и би могла да изгради паралел с ФЕ, съдържащи лексеми със сема ‘други летливи и гъвкави форми’, които не се утаяват на дъното, а обемат повърхността.

Отново чрез тропеизация, посредством иронично-хиперболично-антитезисно структуриране се гради образът на керемидата, която да пусне масло (микроцентър 7). Аналогичен е популярният фолклорен топос на камъка, който пуска вода.

Физико-химичната експлозивна контаминация между маслото и огъня е логична семантична мотивация, стилизирана чрез антитеза, за ФЕ със значение ‘изострям, раздухвам проблеми, трудности, крамоли’ (микроцентрове 8 и 9).

За българската битово-кулинарна практика и хранителни навици комбинацията от масло и яйца е питателна, изобилна и може би, когато е създавана ФЕ, е символизирала кулинарен лукс. Това създава предметна асоциативна връзка със семата ‘разточителство, презадоволяване, пилеене’ (микроцентър 11).

Вероятно в резултат на метонимичен пренос чрез полуезическа аналогия с църковното осветяване на елей, е продуцирана и ФЕ светя маслото ‘убивам’ (микроцентър 12). В българската езикова картина на света еклезиологичните символи и тайнства често са трансформирани в устойчиви фрази, но за съжаление с пейоративна семантика, с иронична или сатирична стилизация, пример: турям му кръст над главата, замирисвам на босилек, гушвам венеца (Илиева, 2021, 12).

Стилистичната отнесеност на проучваните ФИ е силно унифицирана, всички единици имат разговорен характер, само две принадлежат към диалектния спектър, а книжни липсват.

Семантичен център с опорна дума ‘масло’	Фразеологични изрази
1а. Полагам напразни усилия за нещо неизпълнимо 1б. Върша безполезна работа	1а. Разг. Бия водата да пусне/ да изкара масло; 1б. Разг. Искам да изкарам масло от водата
2а. Лесно, без затруднения постигам, осъществявам нещо 2б. Започвам да извършвам нещо без пречки или затруднения, лесно и много добре	2а. Разг. Тече/ Върви ми (като) по мед и масло 2б. Разг. Тръгвам / потичам (като) по мед и масло
3. Ставам, извършвам нещо без пречки, затруднения или трудности	3. Разг. Вървя (като) по масло
4. Настъпване на голямо благоденствие, приятен и спокоен живот	4. Разг. Остар. Мед и масло (ще потече/ ще рукне)

5. Оставам изключително удовлетворен от нещо	5. Разг. Мед и масло ми капна (ще ми капне) на сърцето
6. Надвивам, побеждавам, наддумвам	6.1. Разг. неодобр. Масло (зехтин) над водата съм 6.2. Изплувам отгоре като масло
7. Когато голям скъперник неочаквано даде нещо	7. Разг. Керемиди масло да пусне
8.1. Подклаждам, раздухвам разпра, скандал 8.2. Съдействам, спомагам за изострянето на някакви неприязнени чувства, настроения	8.1. Диал. Гася огън с масло 8.2. Наливам/ вливам/ доливам/ турям/ притурям/сипвам/хвърлям масло в огъня
9. Интензивно подстрекавам някого, за да извърши нещо	9. Наливам/ вливам/ доливам/ турям/ притурям/сипвам/хвърлям масло в огъня
10. Намирам се в крайно тежко, много лошо положение	10. Разг. Пържа се в собственото си масло
11. Много разхищавам	11. Диал. Удрям яйца на масло
12. Убивам, премахвам някого	12. Разг. Светя маслото някому

4. АНАЛИЗ НА ФРАЗЕОЛОГИЧНИТЕ ЕДИНИЦИ С ОПОРНА ДУМА ‘МАС’

Вторият битово констелиран елейоним е изолиран в много по-малко ФЕ, което го детайлизира като етноспецифичен, невзаимстващ от универсалния славянски езиков фонд.

Семантичен център с опорна дума ‘мас’	Фразеологични изрази
1. Живея в охолство, в разкош	1. Разг. Плувам като бъбрек в мас
2. Намирам се в крайно тежко положение, подложен съм на големи изпитания и трудности	2. Разг. Пържа се в собствената си мас
3. Неправомерно облагодетелстване от властта	3. Ирон. Властчица – <i>масчица</i>

Речниково регистрираните ФЕ с ключова дума ‘мас’ са само две, узуализирани, и представят антиподни смислови наративи. В първата конструкция маста е неограничено, многообемно количество, символ на преизобилие, каквито са много от концентрираните течности и стихии в българската фразеология, напр. – вода (Изплувам над водата); лой (Плувам като бъбрек в лой); море (Морето ми е до колене); огън (Бълвам огън) и др. Синонимни ФЕ с аналогична синтактична структура и сфера на употреба са: ‘плувам като сирене в масло/ в мед и масло’.

Втората конструкция представя контрапунктно, дифузно обстоятелство – минималното количество собствена телесна мас метафоризира екстремни и труднопреодолими състояния.

Не случайно източникът на блага – властта, се идентифицира с мастта в третата микротема, като фразеологичното сравнение не е сред често срещаните се едновременно и елиптични, и изцяло субстантивни, и бинарни деминутивни структури.

В съвременните български медиатекстове са констатирани минимална част от речниковите ексцерпти. С най-висока честота е ‘Плувахме в мед и масло’ (duma.bg, 30.12.15). Реализират се субститути, които са окасионални инварианти на утвърдени ФЕ: ‘Това ще налее масло в огъня’ (dariknews, 3.10.21) → ‘Кой налива финансово масло в огъня’ (duma.bg, 3.02.14).

Трафаретно-гротескно и слабо фразеологизирано звучене придоби неутралното и емблематично за български политик словосъчетание ‘филия с мас’. В узуалната практика то се интерпретира като ‘голяма бедност’, но все по-често се регистрира като функционален антипод на кюлчета и пачки в нечие чекмедже.

Интересно е присъствието на ФЕ с опорна дума ‘олио’ в публицистичния дискурс: ‘Защо в плуващата в олио България цената е два пъти по-висока?’ (prase filologiczne.indd, 18.11.19); ‘Олио да ви попари, вас и другите партии’ (frognews.bg, 21.01.21). Но подчертана е доминацията на ФЕ с ключова лексема ‘масло’: в сериала ‘Октопод’ се произнасяше великата реплика, че ‘корупцията е смазочното масло на демокрацията’ (duma.bg, 8.03.16). Наблюдава се и синонимия между ФЕ: ‘(Ям) шиш с масло/ бисквитка с масло/ смокиня с масло’, които се реализират със семантика ‘пълна липса на средства или поминък за съществуване’.

5. СТРУКТУРНИ МОДЕЛИ НА АНАЛИЗИРАНИТЕ ФРАЗЕОЛОГИЧНИ ЕДИНИЦИ

Фразеологичните изрази в двете таблици са от два типа – със структура на словосъчетание и със структура на изречение. В количествено отношение те не са равностойни, но преобладава вторият вид, въпреки че ядро на изразите е съществително име. Според критерия брой на съставящите пълнозначни (автосемантични) думи, фраземите се класифицират на моноелементни, биелементни и полиелементни (Калдиева-Захариева,

2013, 124–134). За означаване на класовете думи, които ги изграждат, се използват абривиатурите: S (съществително име, номиниращо human being, subject, object, occurrence, situation и др.), V (глагол), A (прилагателно), Adv (наречие), Pron (местоимение), pr (предлог), c (съюз), part (частица).

В анализираниите фразеологични ексерпти липсват моноелементни структури. Биелементните (две пълнозначни думи или съчетани с една служебна дума) също са минимален брой, едва 3, и са представени чрез разпространени конструкции – Мед и масло; Властчица – масчица (S + S), Вървя по масло (V + pr + S). Полиелементните се изчерпват със следните изреченски форми: Удряя яйца на масло; Гася огън с масло (V + S + pr + S); Керемидата масло да пусне (S + S + pr + V); Светя маслото някому (V + S + Pron). Полиелементните са: Бия водата да пусне/ да изкара масло (V + S + part + V + S); Искан да изкарам масло от водата (V + part + V + S + pr + S); Пържа се в собствената си мас (V + pr + A + Pron + S); Масло над водата съм (S + pr + S + V); Мед и масло ми капна (ще ми капне) на сърцето (S + c + S + Pron + V + pr + S).

Калдиева-Захариева констатира, че повечето от фразеосравненията са моноелементни, макар да са изградени от *comparator + comparatum*, т.е. типът структура се определя по състава на компаратума, като се взема предвид и *tertium comparation* (Калдиева-Захариева, 2013, 137). Структурните модели на емпиричния материал според предложената класификация могат да се сведат до: моноелементни – Вървя (като) по масло (V + като + pr + S) Изплувам отгоре като масло (V + Adv + като + S) и биелементни – Плувам като бърбек в мас (V + като + S + pr + S).

6. ИЗВОДИ

Резултатите от краткото проучване на ФЕ с опорна дума елейоним в състава им биха могли да се обобщат в следните изводи: 1. Наблюдава се силна доминация на ФЕ с ключов компонент ‘масло’, следват ФЕ с компонент ‘лой’ (5), ФЕ с компонент ‘зехтин’ (4), ФЕ с компонент ‘мас’ (4) и ФЕ с ‘маслина’ (3). Липсват ФЕ с елейонимите мазнина, маргарин, рапица, семе, слънчоглед и шарлан; 2. Изследваната категория се обогатява с появата на фразеологизми с елемент ‘олио’ в българското медийно пространство; 3. Въпреки лексикалната инвазия на названия на биопродукти със съставки като кокосово, арганово, евкалиптово и др. масла, нови ФИ с тези масла не се продуцират. Диференциацията на маслата не е отразена в българската фразеология, за разлика от руската например (Ерунда на постном масле ‘нещо незначително’; Подлить деревянное масло ‘права нещо некачествено’); 4. Регистрира се хронологично отпадане на ФЕ, напр. От мазътж нѣма хаиръ, а не отъ изварж-гж; Овця нѣма, масло продава (Героу, 1977, 43, 52); 5. Съществуват омонимни паралели между съчетания, в които думите са реализират с денотативните си значения, и възникналите от тях чрез фразеологизация десемантизирани формации, напр. Наливам масло в огъня – мотивацията тук е съвсем прозрачна; 6. Повечето ФЕ с двата елейонима са същински фраземи, има шест компаративни семантични конструкции (фразеосравнения) – Изплувам отгоре като масло и др.; 7. Няколко от фраземите имат отворена структура, но ядрото им е константно, а вторичните им елементи са вариативни – обикновено синоними: *Мед и масло ще потече/ рукне*; 8. Синтактичните конструкти са изречения и само две са словосъчетания (Властчица – масчица; Мед и масло), което не е отличителна характеристика на ФИ с опорни думи съществителни имена; 9. Адвербиалните елементи във фразеологизмите са силно редуцирани поради достатъчната семантична яркост на елейонимите ‘масло, мас’. Двете лексеми се съчетават най-често с глаголи във фразеологизмите, които съставят; 10. Основните начини за конструиране на изследваните ФЕ са конвенционална метафоризация, метонимизация, парадокс и ирония.

ЛИТЕРАТУРА

- Анкова-Ничева, К. (1993). *Нов фразеологичен речник на българския език*. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 462 с.
- Баева, А. (2019). За обема на фразеологията/ About the volume of phraseology. – В: *Knowledge – International Journal*, 35(6), 1901–1906. Retrieved from <https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/article/view/2590>
- Банова, М., & Димова, С. (2014). *Фразеологичен речник на българския език*. София: Бан Мар, 312 с.
- БЕР (1986). *Български етимологичен речник*. Том 3. София: Издателство на БАН, 800 с.
- Героу, Н. (1977). *Речник на българския език*. Том 3. София: Български писател, 440 с.
- БТСРЯ (2000). *Большой толковый словарь русского языка*. РАН, Санкт-Петербург: Норинт, 1536 с.
- Емилианова, Б. (2020). *Метафората в народната географска терминология. Соматични термини*. Велико Търново, УИ „Св. св. Кирил и Методий“, 280 с.
- Илиева, Т. (2021). Фразеологични изрази с опорна дума ‘кръст’ в български и в руски език. – В: *Orbis Linguarum/ Езиков свят*, vol. 19, issue 3/ 2021, 7–18. DOI: <https://doi.org/10.37708/ezs.swu.bg.v19i3.1>.
- Калдиева-Захариева, С. (2013). *Българска фразеология*. София: АИ „Проф. Марин Дринов“, 352 с.
- Нанова, А. (2005) *Фразеологичен синонимен речник*. София: Хейзъл, 1389 с.

- Ничева, К., Спасова-Михайлова, С., & Чолакова, К. (1974–1975). *Фразеологичен речник на българския език*, т.1, т. 2, София: БАН, 1540 с.
- РБЕ (1998). *Речник на българския език*. Т. 9. София, АИ “Проф. Марин Дринов“, 880 с.
- РСКНЯК (1984). *Речник српскохрватског књижевног и народног језика*. Књига 12. Београд: ИСЈ, 801 с.
- Шапошников, А. К. (2019). *Этимологический словарь современного русского языка*, том 1. Москва: Флинта, 1160 с.
- Яскот, М. (2019). Отражение на културни компоненти във фразеологичните единици. – В: *Български език / Bulgarian language* 66 (2019), 2, 93–106. Print ISSN: 0005-4283, Online ISSN: 2603-3372.
- Miklosich, F. (1977). *Lexicon palaeoslovenico-graeco-latinum*. 2 Neudruck der Ausgabe. Wien 1862–1865. Scientia Verlag Aalen, 1977.
- <https://agromassidayu.com/frazeologizm-quotshish-s-maslomquot-news-857343> (19.10.2021) – Културата 2021. Фразеологизъм „шиш с масло“.